

The Holy See

***Posolstvo Svätého Otca Benedikta XVI.
k 26. svetovému dňu mládeže 2011***

„V ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere“ (Kol 2, 7)

Drahí priatelia,

často si spomínam na Svetový deň mládeže v roku 2008 v Sydney. Zažili sme tam úžasný sviatok viery, počas ktorého Boží Duch mocne konal a vytvoril medzi účastníkmi, ktorí prišli zo všetkých častí sveta, intenzívne spoločenstvo. Toto stretnutie, podobne ako predchádzajúce, prinieslo v živote mnohých mladých i celej Cirkvi hojné plody. Teraz sa náš pohľad upiera na nasledujúci Svetový deň mládeže, ktorý sa bude konať v auguste 2011 v Madride. Už v roku 1989, niekoľko mesiacov pred historickým pádom berlínskeho múru, zanechala takáto púť mladých svoju stopu v Španielsku, v Santiagu de Compostela. Teraz, v situácii, keď Európa naliehavo potrebuje znovu nájsť svoje kresťanské korene, sme si dohodli stretnutie v Madride na tému: *„V ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere“ (Kol 2, 7)*. Pozývam vás preto, aby ste sa zúčastnili tejto – pre Cirkev v Európe i pre univerzálnu Cirkev – takej dôležitej udalosti. Bol by som veľmi rád, keby všetci mladí – tak tí, ktorí zdieľajú našu vieru v Ježiša Krista, ako aj tí, ktorí ešte váhajú alebo v neho neveria –, mohli zažiť takúto skúsenosť, ktorá môže byť rozhodujúca pre ich život: skúsenosť vzkrieseného a živého Pána Ježiša a jeho lásky ku každému z nás.

1. Pri prameňoch vašich najväčších túžob

V každom období, aj v dnešných časoch, mnohí mladí cítia hlbokú túžbu po tom, aby sa vzťahy medzi ľuďmi prežívali v pravde a solidarite. Mnohí z nich prejavujú úsilie budovať autentické vzťahy priateľstva, spoznať pravú lásku a založiť si súdržnú rodinu, dosiahnuť osobné naplnenie a skutočnú istotu, ktoré im môžu zaistiť pokojnú a šťastnú budúcnosť. Keď si spomínam na svoju mladosť, pravdaže si uvedomujem, že stabilita a istota nie sú otázky, ktoré by najviac zamestnávali mysle mladých. Pravdou je, že otázka pracovného miesta – a s tým súvisiaci pocit pevnej pôdy pod nohami – je veľkým a ťažkým problémom, no zároveň sa mladí nachádzajú vo veku, v ktorom chcú od života viac. Keď sa v pamäti vraciam do svojich mladých rokov, spomínam si, že sme jednoducho nechceli zapadnúť do koľají každodenného meštiackeho života. Chceli sme niečo veľké, niečo nové. Chceli sme objaviť samotný život v jeho veľkosti a kráse. Zaiste to čiastočne súviselo aj s našou skúsenosťou. Počas nacistickej diktatúry a počas vojny sme boli, takpovediac, „obkľúčení“ dominantnými štruktúrami moci. Preto sme chceli ujsť na slobodu, aby sme okúsili celú škálu ľudských možností. Som presvedčený, že v istom zmysle je táto túžba prekročiť bežný život prítomná v každej generácii. Je súčasťou mladej bytosti túžiť po niečom väčšom, ako je každodenný život a isté zamestnanie, a snívať o niečom skutočne veľkom. Je to len klamný sen, ktorý zmizne, keď sa staneme dospelými? Nie, človek je skutočne stvorený pre niečo veľké, pre nekonečno. Nič iné ho nikdy neuspokojí. Svätý Augustín mal pravdu: Pane, naše srdce je nespokojné, kým nespočinie v tebe. Túžba po zmyslupnejšom živote svedčí o tom, že Boh nás stvoril, že nesieme jeho „otlačok“. Boh je život, a preto každé stvorenie prahne po živote. Jedinečným a zvláštnym spôsobom to prežíva ľudská bytosť, stvorená na Boží obraz, ktorá túži po láske, radosti a pokoji. Chápeme teda, že je absurdné chcieť odstrániť Boha, aby mohol žiť človek! Boh je zdrojom života; odstrániť ho znamená oddeliť sa od tohto zdroja a nevyhnutne sa zbaviť plnosti a radosti: „Veď stvorenie bez Stvoriteľa zaniká“ (Druhý vatikánsky koncil, konštitúcia *Gaudium et spes*, 36). V niektorých častiach sveta, najmä na Západe, sa súčasná kultúra usiluje vylúčiť Boha a považovať vieru iba za súkromnú záležitosť, bez akéhokoľvek významu v spoločenskom živote. Napriek tomu, že súbor hodnôt podopierajúcich spoločnosť pochádza z evanjelia – ide o význam dôstojnosti osoby, solidarity, práce a rodiny – pozorujeme istý druh „zatmenia Boha“, určitú stratu pamäti, ktorá, ak aj nie je úplným odmietnutím kresťanstva, je popretím pokladu prijatej viery, čo môže viesť až k strate vlastnej najhlbšej identity.

Preto vás, drahí priatelia, povzbudzujem k tomu, aby ste zintenzívnili svoje prežívanie viery v Boha, Otca nášho Pána Ježiša Krista. Vy ste budúcnosťou spoločnosti a Cirkvi! Ako to napísal apoštol Pavol kresťanom v Kolosách, je životne dôležité mať korene, mať pevný základ. To platí zvlášť dnes, keď mnohí nemajú stabilné orientačné body, na ktorých by budovali svoj život, a tak sa ocitajú vo veľkej neistote. Rozšírené relativistické zmýšľanie, podľa ktorého je všetko rovnocenné a neexistuje žiadna pravda, ani žiaden absolútny oporný bod, nevedie k pravej slobode, ale skôr k nestabilite, zmätku, a slepej prispôsobivosti módnym výstrelkom. Vy mladí máte právo prijať od predošlých generácií pevné body, ktoré vám pomôžu robiť rozhodnutia a budovať si svoj život, podobne ako mladá rastlina potrebuje pevnú oporu, pokiaľ jej nenarastú

korene a nestane sa mocným stromom, schopným prinášať ovocie.

2. Zakorenení a postavení na Kristovi

Aby som objasnil význam viery v živote veriacich, rád by som sa zamyslel nad každým z troch výrazov, ktoré sv. Pavol používa v tomto svojom výroku: „*V ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere*“ (Kol 2, 7). Môžeme v nich nájsť tri obrazy: výraz „zakorenení“ nám pripomína strom a korene, ktoré ho vyživujú; „na ňom postavení“ zasa odkazuje na konštrukciu domu a „upevnení“ poukazuje na rast fyzickej a morálnej sily. Ide o veľmi výrečné obrazy. Prv ako ich budem komentovať, chcel by som poznamenať, že v pôvodnom texte sú tieto tri výrazy z gramatického hľadiska v trpnom rode: to značí, že je to sám Kristus, kto preberá iniciatívu pri zakorenení, budovaní základov a upevnení veriacich.

Prvý obraz je obraz stromu, pevne zakoreneného v pôde svojimi koreňmi, ktoré ho robia stabilným a živia ho. Bez koreňov by bol zmietaný vo vetre a zahynul by. Aké sú naše korene? Zaiste sú to rodičia, rodina a kultúra našej vlasti, ktoré sú veľmi dôležitými zložkami našej identity. Biblia nám však odhaľuje ešte jednu zložku. Prorok Jeremiáš píše: „*Požehnaný je muž, ktorý dôveruje v Pána, Pán bude jeho nádejou. Je ako strom, zasadený pri vode, čo si vystiera k potoku korene, nebojí sa, keď prichádza horúčosť, lístie mu ostáva zelené. V suchom roku nemá starosti a neprestáva rodiť ovocie*“ (Jer 17, 7 - 8). „Zapustiť korene“ pre proroka značí vložiť svoju dôveru v Boha. Z neho čerpáme svoj život; bez neho nemôžeme skutočne žiť. „*Boh nám dal večný život a tento život je v jeho Synovi*“ (1 Jn 5, 11). Sám Ježiš sa predstavuje ako náš život (porov. Jn 14, 6). Preto kresťanská viera neznamena len veriť, že niektoré veci sú pravdivé, ale ide v nej predovšetkým o osobný vzťah k Ježišovi Kristovi. Toto stretnutie s Božím Synom dáva celému životu novú dynamiku. Keď nadvižeme osobný vzťah s Kristom, on nám odhalí našu skutočnú identitu a v priateľstve s ním sa život rozvíja až k úplnému naplneniu. Keď sme mladí, každý z nás sa pýta: aký zmysel má môj život? Aký cieľ, aký smer mu mám dať? Je to veľmi dôležitý moment a môže nás znepokojovať i dlhší čas. Zaujíma nás, akej práci sa máme venovať, aké vzťahy nadviazať, aké priateľstvá pestovať... V tejto súvislosti si spomínam na svoju vlastnú mladosť. Dost' skoro som si uvedomil, že Pán chce, aby som bol kňazom. Potom neskôr, po vojne, keď som bol v seminári a na univerzite na ceste k tomuto cieľu, musel som túto istotu znovunadobudnúť. Musel som sa pýtať: je toto naozaj moja cesta? Je to skutočne Pánova vôľa pre mňa? Budem schopný mu ostať verný a bezvýhradne mu slúžiť? Takéto rozhodnutie si vyžaduje istý zápas. Nemôže to byť inak. No napokon prišla istota: toto je správna cesta! Áno, Pán ma chce, a dá mi aj silu. Keď ho budem poslúchať a pôjdem s ním, stanem sa skutočne sebou samým. Nejde o naplnenie mojich túžob, ale o jeho vôľu. Takto sa život stáva autentickým.

Tak ako korene udržiujú strom pevne zasadený v zemi, aj základy poskytujú domu jeho trvalú stabilitu. Skrze vieru sme postavení na Kristovi (porov. Kol 2,7), podobne ako je dom postavený

na svojich základoch. V posvätných dejinách máme mnoho príkladov svätcov, ktorí vybudovali svoj život na Božom slove. Prvý je Abrahám, náš otec vo viere, ktorý poslúchol Boha, keď ho požiadal, aby opustil otcovský dom a vydal sa na cestu do neznámej zeme. „*Abrahám uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť*“ (Jak 2, 23). „Byť postavení na Kristovi“ značí konkrétne odpovedať na Božie volanie, dôverovať v neho a uskutočňovať v praxi jeho slová. Ježiš sám napomína svojich učeníkov: „*Čo ma oslovujete: ‚Pane, Pane, ‚ keď nerobíte, čo hovorím?‘*“ (Lk 6, 46). A použivúc obraz stavby domu, dodáva: „*Ukážem vám, komu sa podobá každý, kto prichádza ku mne, počúva moje slová a uskutočňuje ich. Podobá sa človekovi, ktorý staval dom. Hlboko kopal a základy položil na skalu. Keď potom prišla povodeň, na dom narazila voda, no nemohla ním pohnúť, lebo bol dobre postavený*“ (Lk 6, 47 - 48).

Drahí priatelia, postavte si váš dom na skale, rovnako ako človek, ktorý „kopal hlboko“. Usilujte sa aj vy každý deň poslúchať Kristove slová. Počúvajte ho ako pravého priateľa, s ktorým môžete kráčať po ceste vášho života. S ním po boku budete schopní čeliť s odvahou a nádejou ťažkostiam a problémom, ale aj sklamaniam a porážkam. Neustále vám budú predkladať ľahšie cesty, no ako sami zistíte, ukážu sa nakoniec ako klamné a neprinesú vám pokoj a radosť. Iba Božie slovo nám môže ukázať pravú cestu a iba viera, ktorú sme prijali, je svetlom ožarujúcim našu cestu. Prijmite s vďačnosťou tento duchovný dar, ktorý ste dostali vo vašej rodine a usilujte sa odpovedať zodpovedne na Božie volanie a dospievať vo viere. Neverte tým, ktorí vám hovoria, že nepotrebuje druhých na to, aby ste si vybudovali svoj život! Naopak, oprite sa o tých, ktorí sú vám drahí, o vieru Cirkvi, a ďakujte Pánovi, že ste ju prijali a osvojili si ju!

3. Upevnení vo viere

Buďte „*zakorenení a postavení na Kristovi, upevnení vo viere*“ (Kol 2, 7). List, z ktorého pochádza táto výzva, napísal sv. Pavol ako odpoveď na konkrétnu potrebu kresťanov v Kolosách. Toto spoločenstvo ohrozovali isté vtedajšie kultúrne trendy, ktoré odvracali veriacich od evanjelia. Naše kultúrne prostredie, milí mladí, sa v mnohom podobá na vtedajšiu situáciu v Kolosách. Existuje totiž silný prúd sekularistického myslenia, ktorý chce vytlačiť Boha zo života ľudí a spoločnosti, navrhujúc a pokúšajúc sa vytvoriť „raj“ bez neho. No skúsenosť nám hovorí, že svet bez Boha sa stane „peklo“: bude v ňom vládnuť egoizmus, rozvrat v rodinách, nenávisť medzi ľuďmi i národmi, nedostatok lásky, radosti a nádeje. Naopak, tam kde ľudia a národy akceptujú prítomnosť Boha, klaňajú sa mu v pravde a počúvajú jeho hlas, buduje sa civilizácia lásky, kde je každý rešpektovaný vo svojej dôstojnosti a kde sa rozvíja spoločenstvo so všetkými dobrami, ktoré to prináša. Sú však aj takí kresťania, ktorí sa nechajú zviest' sekularistickým zmýšľaním, alebo ich zlákať náboženské prúdy odvádzajúce ich od viery v Ježiša Krista. A sú tiež takí, ktorí nepodľahnú týmto zvodom, no jednoducho nechajú svoju vieru vychladnúť, s nevyhnutnými negatívnymi dôsledkami na morálnej úrovni.

Bratom, nakazeným myšlienkami, ktoré sú evanjeliu cudzie, apoštol Pavol pripomína moc ukrižovaného a vzkrieseného Krista. Toto tajomstvo je základom nášho života, ústredným bodom kresťanskej viery. Všetky filozofie, ktoré ho ignorujú a považujú za „bláznovstvo“ (1 Kor 1, 23), sa ukazujú ako nedostatočné zoči-voči veľkým otázkam, ktoré prebývajú hlboko v srdci človeka. Preto by som vás chcel aj ja, ako nástupca apoštola Petra, posilniť vo viere (porov. Lk 22, 32). Pevne veríme, že Ježiš Kristus sa obetoval na kríži, aby nám dal svoju lásku; vo svojom umučení niesol naše trápenia vzal na seba naše hriechy, získal nám odpustenie a zmieril nás s Bohom Otcom, otvoriac nám tak cestu k večnému životu. Takto sme boli oslobodení od toho, čo najviac ťaží náš život: od otroctva hriechu. Môžeme milovať všetkých, dokonca aj nepriateľov a môžeme sa o túto lásku deliť s tými najchudobnejšími a inak núdznými bratmi.

Drahí priatelia, kríž nám často naháňa strach, lebo sa zdá, že je popretím života. No je to presne naopak! On je Božím „áno“ človeku, najvyšším vyjadrením jeho lásky a zdrojom, z ktorého prýšti večný život. Vskutku, z Ježišovho otvoreného srdca na kríži vytryskol božský život, ktorý je stále dostupný tým, ktorí sa rozhodnú pozdvihnúť oči k Ukrižovanému. Ja vás môžem iba povzbudiť k tomu, aby ste tento Ježišov kríž, ktorý je znamením Božej lásky, objali ako zdroj nového života. Mimo ukrižovaného a vzkrieseného Krista niet spásy! Iba on môže oslobodiť svet od zla a spôsobiť rast kráľovstva spravodlivosti, pokoja a lásky, po ktorom všetci túžime.

4. Nevidieť a uveriť v Ježiša Krista

V evanjeliu je opísaná skúsenosť apoštola Tomáša, keď prijal vo viere tajomstvo Kristovho kríža a vzkriesenia. Tomáš bol jedným z dvanástich apoštolov; sprevádzal Ježiša; bol priamym svedkom jeho uzdravení, jeho zázrakov; počúval jeho slová; zažil jeho strach pred smrťou. V predvečer Veľkej noci sa Ježiš zjavil apoštolom, ale Tomáš nebol s nimi, a keď mu povedali, že Ježiš je živý a ukázal sa im, vyhlásil: „*Ak neuvidím na jeho rukách stopy po klincoch a nevložím svoj prst do rán po klincoch a nevložím svoju ruku do jeho boku, neuverím*“ (Jn 20, 25).

Chceli by sme vidieť Ježiša, môcť s ním hovoriť, môcť silnejšie precítiť jeho prítomnosť. Dnes je pre mnohých prístup k Ježišovi ťažký. Kolujú rôzne predstavy o Ježišovi, ktoré sa tvária ako vedecké, no oberajú ho o jeho veľkosť, o jedinečnosť jeho osoby. Preto počas dlhých rokov štúdia a meditácie vo mne dozrela myšlienka odovzdať niečo z môjho osobného stretnutia s Ježišom formou knihy, a tým akoby pomôcť „vidieť“, „počuť“ a „dotýkať sa“ Pána, v ktorom nám Boh prichádza v ústrety, aby sa nám dal poznať. Sám Ježiš, keď sa po ôsmich dňoch znova ukázal učeníkom, povedal Tomášovi: „*Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!*“ (Jn 20, 27). Aj my môžeme mať „zmyslový“ kontakt s Ježišom, vložiť, takpovediac ruku do znakov jeho umučenia, znakov jeho lásky: vo sviatostiach je nám totiž osobitne blízky, daruje sa nám. Drahí mladí, naučte sa „vidieť“ a „stretávať“ Ježiša v Eucharistii, kde je prítomný a je nám až tak blízko, že sa pre nás stáva pokrmom na našej ceste,

a tiež vo sviatosti pokánia, v ktorej nám Pán ukazuje svoje milosrdenstvo, keď nám neustále ponúka odpustenie. Spoznávajte Ježiša a slúžte mu v chudobných, chorých i v tých našich bratoch a sestrách, ktorí sú v ťažkostiach a potrebujú pomoc.

Otvorte sa osobnému dialógu s Ježišom Kristom a pestujte ho vo viere. Spoznávajte ho čítaním evanjelií a *Katechizmu Katolíckej cirkvi*. Vstupujte s ním do rozhovoru v modlitbe, venujte mu svoju dôveru: nikdy vás nezradí! Ved' „viera je predovšetkým *osobným primknutím* sa človeka k Bohu; súčasne a neoddeliteľne je *slobodným súhlasom s celou pravdou, ktorú Boh zjavil*“ (*Katechismus Katolíckej cirkvi*, 150). Takto nadobudnete zrelú, pevnú vieru, ktorá nie je založená len na náboženskom sentimente, alebo na vágnej spomienke na hodiny náboženstva z detstva. Skutočne môžete spoznať Boha a žiť z neho, podobne ako apoštol Tomáš, keď dosvedčil svoju pevnú vieru v Ježiša: „*Pán môj a Boh môj!*“.

5. Podopieraní vierou Cirkvi – byť svedkami

Vtedy Ježiš povedal: „*Uveril si, pretože si ma videl. Blahoslavení tí, čo nevideli, a uverili!*“ (*Jn 20, 29*). Ježiš mal na mysli cestu Cirkvi, založenej na viere očitých svedkov: apoštolov. Takto je zrejmé, že naša osobná viera v Krista, zrodená z dialógu s ním, je úzko spätá s vierou Cirkvi: nie sme izolovanými veriacimi, ale prostredníctvom krstu sme sa stali členmi tejto veľkej rodiny. Práve viera, ktorú vyznáva Cirkev, dáva istotu našej osobnej viere. Vyznanie viery, ktoré prednášame na nedeľnej svätej omši nás chráni pred nebezpečenstvom neveriť v Boha, ako nám ho zjavil Ježiš: „Každý veriaci je akoby ohnivkom vo veľkej reťazi veriacich. Nemohol by som veriť, keby ma nepodopierala viera iných. Ja zasa svojou vierou pomáham udržiavať vieru iných“ (*Katechismus Katolíckej cirkvi*, 166). Neustále ďakujme Pánovi za dar Cirkvi: umožňuje nám totiž napredovať s istotou vo viere, ktorá dáva pravý život (porov. *Jn 20, 31*).

V dejinách Cirkvi čerpali svätci a mučeníci zo slávneho Kristovho kríža silu pre to, aby ostali verní Bohu až do obetovania seba samých. Vo viere našli silu premôcť svoje slabosti a prekonať každé protivienstvo. Skutočne platí, ako hovorí apoštol Ján: „*Ved' kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn?*“ (*1 Jn 5, 5*). A víťazstvo, ktoré sa rodí z viery, je víťazstvo lásky. Koľkí kresťania boli a sú živým svedectvom o sile viery, ktorá sa prejavuje v láske: sú to umelci pokoja, budovatelia spravodlivosti, podnecovatelia ľudskejšieho sveta, sveta podľa Božieho plánu; zodpovedne a kompetentne sa zapájajú do rôznych oblastí spoločenského života, účinne tak prispievajúc k dobru všetkých. Láska, ktorá pramení z viery, ich priviedla ku konkrétnemu svedectvu v skutkoch a slovách. Kristus nie je totiž dobrom iba pre nás samých, ale je tým najcennejším dobrom, o ktoré sa máme podeliť s ostatnými. V epoche globalizácie bud'te preto svedkami kresťanskej nádeje v celom svete. Mnohí túžia po tom, aby mohli prijať túto nádej! Pri hrobe svojho priateľa Lazára, ktorý zomrel pred štyrmi dňami, Ježiš, prv ako ho privolal znovu k životu, povedal jeho sestre Marte: „*Nepovedal som ti, že ak uveríš, uvidíš Božiu slávu?*“ (*Jn 11,*

40). Podobne aj vy, ak uveríte, ak dokážete prežívať svoju vieru a svedčiť o nej v každodennom živote, stanete sa nástrojom, ktorý pomôže ďalším mladým nájsť zmysel a radosť života, ktorý sa rodí zo stretnutia s Kristom, ako ste ho našli vy.

6. V očakávaní svetového stretnutia v Madride

Drahí priatelia, opätovne vás pozývam, aby ste prišli na svetové stretnutie mládeže v Madride. S veľkou radosťou očakávam každého z vás: Kristus vás chce upevniť vo viere prostredníctvom Cirkvi. Rozhodnutie uveriť v Krista a nasledovať ho nie je jednoduché; bráni mu naša vlastná nevernosť a mnohé hlasy naznačujúce jednoduchšiu cestu. Nenechajte sa odradiť. Hľadajte predovšetkým podporu kresťanského spoločenstva, pomoc Cirkvi! V priebehu tohto roku sa intenzívne pripravujte na stretnutie v Madride – spolu s vašimi biskupmi, kňazmi a s osobami zodpovednými za pastoračiu mladých v diecézach, vo farských spoločenstvách, v združeniach a v hnutiach. Kvalita nášho stretnutia bude totiž závisieť najmä od duchovnej prípravy, modlitby, spoločného počúvania Božieho slova a od vzájomnej pomoci.

Drahí mladí, Cirkev sa na vás spolieha! Potrebuje vašu živú vieru, tvorivú lásku a dynamiku vašej nádeje. Vaša prítomnosť obnoví Cirkev, omladí ju a dá jej nový elán. Preto sú svetové dni mládeže milosťou nielen pre vás, ale pre celý Boží ľud. Cirkev v Španielsku sa aktívne pripravuje prijať vás a spoločne s vami prežívať radostnú skúsenosť viery. Ďakujem diecézám, farnostiach, pútnickým centrá, rehoľným komunitám, cirkevným združeniam a hnutiam za prípravu tejto udalosti. Nech vás Pán za to požehná. Nech vás na tejto ceste priprav sprevádza Panna Mária. Ona pri anjelovom zvestovaní prijala s vierou Božie slovo a s vierou súhlasila s dielom, ktoré v nej Boh začal uskutočňovať. Vysloviac svoje „*fiat*“, svoje „áno“, prijala dar nesmiernej lásky, ktorý ju podnietil oddať sa bezvýhradne Bohu. Nech oroduje za každého a každú z vás, aby vám nastávajúci Svetový deň mládeže umožnil vzrast vo viere a v láske. A ja vás uistujem o svojej otcovskej modlitbe a zo srdca vás žehnám.

Vo Vatikáne 6. augusta 2010, na sviatok Premenenia Pána.

BENEDIKT XVI.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana